بسم الله الرحمن الرحیم

دانشگاه تبریز

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی

کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی و شیوه‌نامه‌های الحاقی به آن

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقای کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن‌سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات دوره‌های تحصیلی تدوین شد. این آیین‌نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیرنظام‌های آموزش عالی، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی‌ارشد و دکتری تخصصی است. دوره‌های تحصیلی "دکتری عمومی رشته دامپزشکی" و "دستیاری دوره‌های تخصصی"، "کارشناسی‌ارشد پیوسته"، "دکتری مستقیم" و "دکتری پیوسته" دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین‌نامه‌های جداگانه پیروی می‌کنند.

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تایید شایستگی‌های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تدوین گردیده است، را اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می‌شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۶. در صورت به دست نیاوردن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۷. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می‌شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درسِ صفر و نمره آن، از مجموع درس‌های آن نیمسال حذف می‌شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می‌شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی برای درس‌های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره‌های کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی‌ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم‌افزاری برای اجرایی‌سازی این تبصره می‌باشد.

تبصره ۳. مدرس درس موظف است برگه‌های امتحانی و سایر فعالیت‌های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

تبصره ۴. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیرقابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می‌باشد.

شیوه نامه تغییر نمره مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
مراحل تغییر نمره یک درس به شرح زیر است: ۱- اگر پس از ثبت نهایی نمره یک درس، به سبب اشتباه مدرس درس نیاز به تغییر نمره درس باشد، مدرس درس باید حداکثر ۳ روز کاری پس از آخرین مهلت ثبت نهایی نمرات طبق تقویم آموزشی دانشگاه، درخواست تغییر نمره را طی نامه مکتوب همراه با مستندات لازم در اتوماسیون اداری دانشگاه به مدیر گروه مربوطه ارسال نماید. شایان ذکر است در صورت عدم ارائه درخواست تغییر نمره توسط مدرس درس در بازه زمانی فوق، تغییر نمره امکان‌پذیر نیست. ۲- مدیر گروه بایستی پس از دریافت نامه تغییر نمره مدرس و مستندات لازم، موضوع را از طریق اتوماسیون اداری به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارجاع نماید. ۳- موضوع تغییر نمره بایستی توسط معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده به مدیریت امور آموزشی یا مدیریت تحصیلات تکمیلی (برحسب مقطع تحصیلی درس) ارجاع شود و در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مطرح گردد. ۴- در صورتی که تغییر نمره در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه موجه تشخیص داده شد، نمره تغییر یافته در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت می‌گردد.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می‌شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی‌های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می‌باشد به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛
- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛
- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.

شیوه‌نامه صدور مرخصی بدون احتساب در سنوات مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
۱- صدور مرخصی بدون احتساب در سنوات برای دانشجویان تمامی مقاطع تحصیلی به کمیسیون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تفویض گردید. ۲- اعضای کمیسیون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه شامل مدیر امور آموزشی دانشگاه، معاون مدیر امور آموزشی دانشگاه، مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه، معاون مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و مدیران آموزش دانشکده‌ها هستند. ۳- موارد زیر جهت صدور مرخصی بدون احتساب در سنوات در تمامی مقاطع تحصیلی به کمیسیون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تفویض می‌شود:

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

مرخصی زایمان مطابق ضوابط تبصره ۱ ماده ۹ آیین‌نامه یکپارچه، در صورت تایید مدارک پزشکی توسط پزشک معتمد دانشگاه

مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛ در صورت تایید مدارک پزشکی توسط پزشک معتمد دانشگاه یا مرکز مشاوره دانشگاه

مرخصی به خاطر ماموریت همسر یا والدین با ارائه مدارک مستند حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی

مرخصی به خاطر فوت اقوام درجه یک با ارائه مدارک مستند حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی

۴- سایر موارد مرخصی بدون احتساب در سنوات که در بند ۳ ذکر نشده است در کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۱۰. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصا یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفا بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲. عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی‌گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می‌شود.

ماده ۱۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس، نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، ثبت شده و این نمره‌ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می‌شود.

تبصره ۱. دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریزنمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می‌شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفا پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند و شورای هدایت استعداد درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می‌نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می‌شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلّب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

ماده ۱۲. معادل‌سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته‌ای، انتقالی و یا تغییر رشته توام با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می‌شود.

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی‌تواند معادل‌سازی شود.

ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل‌سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو، کتبا به وی اطلاع‌رسانی می‌کند، ضریب معادل‌سازی نمرات را بر اساس

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

کیفیت و ویژگی‌های دانشگاه یا رشته مبداء و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل‌سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می‌شود.

ه) برای دانشجوی کارشناسی‌ارشد به ازاء معادل‌سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیلی وی کسر می‌شود.

شیوه‌نامه معادل‌سازی دروس مقاطع مختلف تحصیلی مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

معادل‌سازی دروس با رعایت ضوابط مندرج در ماده ۱۲ آیین‌نامه یکپارچه به شرح زیر انجام می‌شود:

۱- معادل‌سازی حداکثر ۳۰ درصد کل واحدهای رشته ثبت‌نامی دانشجویان اخراجی و انصرافی دانشگاه تبریز یا سایر دانشگاه‌های دولتی حضوری (بدون احتساب واحدهای پایان‌نامه و رساله در مقاطع تحصیلات تکمیلی) با نمرات با حداقل مقدار مندرج در جدول "حداقل نمره قابل قبول برای معادل‌سازی دانشگاه‌های مختلف"، توسط گروه آموزشی مربوطه و بدون تاثیر در معدل صورت می‌پذیرد.

جدول حداقل نمره قابل قبول برای معادل‌سازی دانشگاه‌های مختلف

مقطع	حداقل نمره قابل قبول برای دانشگاه‌های سطح یک	حداقل نمره تطبیق برای سایر دانشگاه‌های دولتی حضوری
کارشناسی و دکتری عمومی دامپزشکی	۱۲	۱۴
کارشناسی‌ارشد	۱۴	۱۵
دکتری تخصصی	۱۶	-

۲- معادل‌سازی نمرات دانشجویان تغییر رشته و تغییر رشته توام با انتقال بر عهده گروه مربوطه است.

۳- معادل‌سازی نمرات دانشجویان انتقالی به دانشگاه به شرح ذیل صورت می‌پذیرد:

۳-۱- نمرات مردودی عینا در کارنامه دانشجو ثبت و در معدل کل تاثیر خواهد گذاشت.

۳-۲- نمرات گذرانده کمتر از حداقل نمرات مندرج در جدول "حداقل نمره قابل قبول برای معادل‌سازی دانشگاه‌های مختلف"، در کارنامه دانشجو ثبت ولی در معدل کل تاثیر نخواهد گذاشت.

۳-۳- نمرات با حداقل مقدار مندرج در جدول "حداقل نمره قابل قبول برای معادل‌سازی دانشگاه‌های مختلف"، بعد از معادل‌سازی در معدل کل تاثیر خواهد گذاشت.

۴- اعلام رتبه به دانشجویان مقاطع کارشناسی، کارشناسی‌ارشد و دکتری عمومی دامپزشکی که حداقل ۷۰ درصد از واحدهای درسی را در دانشگاه تبریز گذرانده‌اند، امکانپذیر می‌باشد.

۵- دروس معادل‌سازی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی تنها متعلق به دوره آموزشی است و امتحان‌جامع، پیشنهاده (پروپوزال)، پایان‌نامه و رساله را شامل نمی‌شود.

۶- در صورت درخواست دانشجوی نوبت دوم مبنی بر معادل‌سازی واحدهای درسی گذرانده در دانشگاه‌های دیگر دولتی حضوری، وی موکلف است به ازای هر یک از واحدهای قابل قبول، مبلغی را که مقدار آن توسط هیات امنای دانشگاه مشخص می‌شود، به دانشگاه پرداخت نماید.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

ماده ۱۳. برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدیدنظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین‌نامه انجام می‌شود.

شیوه‌نامه برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
۱- تقویم آموزشی هر نیمسال تحصیلی حداقل چهار ماه قبل از شروع آن نیمسال در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه و پس از تصویب در هیات رئیسه دانشگاه برای اجرا به واحدهای دانشگاه ابلاغ می‌شود. ۲- زمان اعلام و ثبت نمره، اعتراض به نتایج امتحانات در سیستم آموزشی دانشگاه و تاریخ تجدیدنظر با رعایت ضوابط مندرج در ماده ۸ آیین‌نامه یکپارچه و تبصره‌های آن، حذف و اضافه و حذف اضطراری در تقویم آموزشی هر نیمسال مشخص می‌شود. ۳- نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. بر اساس مصوبه شورای آموزشی دانشگاه مهلت ثبت نمرات دروس یاد شده بشرح ذیل می باشد. الف. یکسال شمسی برای دانشجویانی که در نیمسال بعدی انتخاب واحد داشته باشند. ب. برای دانشجویان ترم آخر یک نیمسال خواهد بود و در پایان همان نیمسال انتخابی باید نمره درج شود. ۴- شرایط لازم برای حذف و اضافه و حذف اضطراری به شرح ذیل می‌باشد: ۴-۱- دانشجویان تمامی مقاطع تحصیلی می‌توانند به تعداد دلخواه تا حدنصاب حداکثر را اخذ نمایند ولی تعداد دروس قابل حذف حداکثر ۲ ماده درسی می‌باشد. در صورت حذف، تعداد واحدهای درسی نباید کمتر از حدنصاب حداقل باشد. ۴-۲- هر دانشجو مجاز است تا یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری یا عملی را با تأیید گروه آموزشی حذف اضطراری نماید به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از حدنصاب حداقل نگردد. ۵- در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای دانشکده قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال و با احتساب در سنوات تحصیلی مقدور است.

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف- دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره‌های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۳. نیمسال‌هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می‌کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می‌شود.

تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش‌آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می‌باشد.

ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی می‌تواند همزمان، در شیوه‌های غیرحضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می‌شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۶. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیمسال، مشروط تلقی می‌شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ این آیین‌نامه) با رعایت مفاد ماده ۱۷ این آیین نامه انجام می‌شود.

حداکثر تعداد واحدهای درسی انتخابی دانشجویان کارشناسی در نیمسال پس از مشروطی مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
حداکثر تعداد واحدهای درسی انتخابی دانشجویان کاردانی، کارشناسی ناپیوسته وکارشناسی پیوسته در نیمسال پس از مشروطی ۱۴ واحد می‌باشد.

ماده ۱۷. انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.

تبصره ۲. اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

تبصره ۳. در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفا ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد، می‌تواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۴. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش‌آموخته می‌شود با تأیید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۵. بازه تابستان، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، شامل ضوابط مشروطی این آیین‌نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی‌شود.

تبصره ۶. نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاما کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی‌شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۷. دانشجو نمی‌تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.

تبصره ۸. در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی می‌تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۹. چنانچه دانشجو قبلا یک درس عملی-نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

ماده ۱۸. دانشجو می‌تواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین شده توسط دانشگاه حذف کند.

تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. چنانچه در این نیمسال دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی‌شود.

تبصره ۲. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تایید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۱۹. دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیل استفاده نماید.

ماده ۲۰. دانشجوی دوره های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر "درهمان دانشگاه" و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در "سنوات مجاز باقیمانده"، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تایید سازمان سنجش آموزش کشور) کمتر نباشد.

۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

دکتر غلامرضا محبی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته‌ها یا گرایش‌های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲. در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس مطابق ضوابط ماده ۱۲ این آیین‌نامه قابل انجام است.

تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

ماده ۲۱. تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه‌پرداز به رایگان، از غیرحضوری به نیمه‌حضوری و حضوری، و از نیمه‌حضوری به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

ماده ۲۲. دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگردپروری و نقش مربیگری اعضای هیأت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیأت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان "راهنمای (مشاور) آموزشی" به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه‌نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می‌شود، اقدام نماید.

ماده ۲۳. در صورتی که دانشجوی منصرف، یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی، مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می‌شود.

تبصره ۱. در رشته‌های فنی و مهندسی واژه "مهندسی" از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می‌شود.

ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال "با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی" به وی فرصت داده می‌شود تا مجددا با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش‌آموختگی بیابد در در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

ب- دوره کارشناسی‌ارشد

ماده ۲۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی‌ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می‌تواند تا حداکثر یک نیمسال تحصیلی با تایید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۲۶ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۳. تمدید سنوات نیمسال تحصیلی پنجم که در اختیار دانشگاه است به دانشکده واگذار می‌گردد. دانشجوی متقاضی موظف است قبل از انتخاب واحد نیمسال پنجم درخواست خود را تکمیل نموده و به دانشکده تحویل نماید. درخواست تمدید سنوات دانشجو در صورت موافقت در شورای دانشکده جهت درج در کارنامه دانشجو به مدیریت امور آموزشی دانشگاه ارسال می‌گردد.

ماده ۲۷. دانشجو می‌تواند در صورت تایید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

ماده ۲۸. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی‌ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و درکلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

ماده ۲۹. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد، منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۲۹ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۱. جلوگیری از ادامه‌ی تحصیل دانشجویانی که دو نیمسال مشروط آموزشی شده‌اند، بر عهده‌ی گروه و دانشکده است و بر اساس گزارش دانشکده، طبق تقویم دانشگاهی از طریق مدیریت امور آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۳۰. اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. درصورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. اما در مشروط شدن دانشجو بی‌تاثیر است.

ماده ۳۱. در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تأیید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

ماده ۳۲. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاده (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاده در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی‌شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاده خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

الحاقی ۱ به ماده ۳۲ (شرایط استاد راهنما) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ دانشگاه تبریز

تبصره ۱.

۱- استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو و با موافقت استاد و تأیید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، از اعضای هیات علمی دانشگاه تعیین می‌شود.

۲- انتخاب استاد راهنما توسط دانشجو باید حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی صورت گیرد.

۳- اعضای هیأت علمی با مرتبه استادیاری و بالاتر در صورت درخواست ظرفیت پذیرش دانشجو توسط گروه از بدو استخدام می‌توانند دانشجوی کارشناسی‌ارشد پذیرش نمایند.

۴- استاد راهنمای دوم در صورت درخواست استاد راهنمای اول از افراد حائز شرایط راهنمایی از داخل دانشگاه و یا همکاران هیئت علمی بازنشسته دانشگاه تعیین خواهد شد.

الحاقی ۲ به ماده ۳۲ (شرایط استاد مشاور) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۲. استاد مشاور پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می‌شود و باید یکی از شرایط زیر را دارا باشد:

۱- عضو هیات علمی دانشگاه‌های دولتی و یا دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور.

۲- پژوهشگران پسادکتری دانشگاه‌های دولتی و یا دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور.

۳- افراد شاغل در سازمان‌ها با حداقل مدرک کارشناسی ارشد به شرط تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه.

دانشگاه در پرداخت هزینه ایاب و ذهاب برای موارد فوق هیچ گونه تعهدی ندارد.

الحاقی ۳ به ماده ۳۲ (تصویب پروپوزال) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۳.

۱- دانشجو موظف است قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، پیشنهاده (پروپوزال) خود را با نظر استاد(ان) راهنما و استاد(ان) مشاور و تأیید شورای گروه و دانشکده مربوط به تصویب برساند.

۲- هرگونه تغییر در موضوع و عنوان پایان‌نامه پس از تأیید اعضای کمیته‌ی پایان‌نامه، تصویب شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، طبق مقررات، قبل یا بعد از صدور مجوز دفاع یا بعد از برگزاری جلسه دفاع، باید به تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش شود.

۳- دانشجویان کارشناسی‌ارشد باید مدارک زیر را برای تصویب پروپوزال به دانشکده مربوطه تحویل دهند:

۱-۳- گواهی گذرانیدن دوره‌های مورد تایید کمیته ایمنی، بهداشت و محیط زیست.

۲-۳- گواهی ثبت پروپوزال در سامانه ایران داک.

۳-۳- ثبت پروپوزال در سامانه همانندجو و الصاق گزارش پیشینه پژوهش.

ماده ۳۳. چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه‌پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۱. گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می‌کند.

تبصره ۲. دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس‌های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمان) بگذراند و دانشگاه نمی‌تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی

ماده ۳۴. "تغییر رشته" یا "انتقال" دانشجوی دوره کارشناسی‌ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تایید دانشگاه و در همان دانشگاه با تایید دانشگاه مجاز می‌باشد.

ماده ۳۵. دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تایید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیئت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

الحاقی ۱ به ماده ۳۵ (تعداد اساتید راهنما، مشاور و داور) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۱. داور پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد لازم است عضو هیأت علمی در رشته مربوط با درجه حداقل استادیاری و دارای دو سال سابقه فعالیت آموزشی باشد. تعیین داوران پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد با نظر شورای گروه خواهد بود.

دوره	تعداد استاد راهنما		تعداد استاد مشاور		تعداد کل کمیته هدایت پایان‌نامه		ترکیب هیأت داوران
	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	
کارشناسی ارشد	۱	۲	۰	۲	۱	۳	الف) ترکیب هیأت داوران عبارتست از کمیته هدایت+ ۱ یا دو نفر داور. تعداد داوران با توجه به تعداد اعضای کمیته هدایت تعیین می شود بطوریکه اگر تعداد اعضاء کمیته هدایت ۱ نفر باشد ۲ نفر به عنوان داور تعیین می‌شود درغیراینصورت داور ۱ نفر خواهد بود. ب) حضور مدیر گروه بدون حق رأی و نمره (به‌جز در مواردی که به لحاظ تخصصی به‌عنوان داور جلسه انتخاب شده باشد) در جلسه دفاع الزامی است.

الحاقی ۲ به ماده ۳۵ (مجوز دفاع از پایان نامه) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۲.

۱- دانشجو پس از اتمام دوره‌ی آموزشی و اتمام پژوهش و نگارش پایان‌نامه، با تأیید استاد(ان) راهنما و استاد(ان) مشاور و در سقف سنوات مجاز تحصیلی می‌تواند با رعایت ضوابط دانشگاه در حضور هیئت داوران از پایان‌نامه‌ی خود دفاع کند.

۲- دانشجوی کارشناسی‌ارشد حداقل ۴/۵ ماه بعد از تصویب پروپوزال در گروه آموزشی مربوطه می‌تواند از پایان‌نامه خود در صورت احراز شرایط دفاع نماید.

۳- شرایط لازم برای صدور مجوز دفاع:

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

۳-۱- گذرانیدن کلیه واحدهای درسی با حداقل میانگین کل ۱۴
۳-۲- کلیه دانشجویان ملزم هستند قبل از مراجعه به کارشناس دانشکده با واحد مالی و نظارت بر شهریه دانشگاه تسویه‌حساب مالی نمایند.
۳-۳- تحویل یک نسخه پایان‌نامه نهایی صحافی نشده به استاد راهنما که مطابق الگوی مصوب دانشگاه تهیه شده باشد.
۴- تاریخ دفاع دست‌کم باید ۷ روز بعد از اخذ مجوز از تحصیلات تکمیلی دانشکده باشد.
۵- آخرین تاریخ دفاع دانشجویان از پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد در نیمسال‌های دوم تا ۲۰ شهریور و در نیمسال‌های اول تا ۲۰ بهمن هر سال است.

ماده۳۶. نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)
- قبولی با درجه: متوسط (۱۵/۹۹-۱۴)، خوب (۱۷/۹۹- ۱۶)، خیلی خوب (۱۸/۹۹- ۱۸) و یا عالی (۲۰- ۱۹)

تبصره ۱. تغییر نمره پایان‌نامه که توسط هیئت داوران تایید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.
تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح پایان‌نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می‌باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان‌نامه را تعیین تکلیف نماید.
تبصره ۳. چنانچه ارزشیابی پایان‌نامه مردود اعلام شود، با تایید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان‌نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان‌نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۳۶. (صدور مجوز دفاع بار دوم) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۴. صدور مجوز دفاع بار دوم برای دانشجو در صورت داشتن سنوات مجاز تحصیلی امکان‌پذیر است.

الحاقی ۵ به ماده ۳۶. (معیارهای نمره‌دهی به پایان‌نامه) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۴. معیارهای نمره‌دهی به پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد طبق جدول زیر می‌باشد:

ردیف	معیارهای ارزشیابی	حداکثر نمره
۱	محتوا و سطح علمی پایان‌نامه	۱۴
۲	نحوه تنظیم، تدوین و نگارش پایان‌نامه	۳
۳	نحوه ارائه پایان‌نامه و پاسخ به سؤالات	۲
۴	بدیع بودن و نوآوری و یا ساخت دستگاه	۱
جمع	نمره پایان‌نامه	۲۰

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

ماده ۳۷. ملاک دانش‌آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه است.

تبصره ۱. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کاشناسی‌ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان‌نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با "رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی" به وی فرصت داده می‌شود تا مجددا با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان‌نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان‌نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان‌نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۳. در رشته‌هایی که در برنامه درسی آنها پایان‌نامه پیش‌بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان‌نامه از شروط ملاک دانش‌آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می‌شود.

تبصره ۴. دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۵. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است.

ماده ۳۸. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد، با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۳۸. (فرم اصالت پایان نامه) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۲. دانشجویان کارشناسی‌ارشد موظف هستند فرم تعهدنامه اصالت پایان‌نامه را پس از تکمیل و امضا به ابتدای پایان نامه الصاق نمایند.

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

ج- دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می‌تواند حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به شرط تایید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه‌های آموزشی و درکلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

الحاقی ۱ به ماده ۳۹ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۴. تمدید سنوات نیمسال نهم و دهم که در اختیار دانشگاه است در صورت احراز هر دو شرط زیر به دانشکده واگذار می‌گردد. شایان ذکر است در صورت عدم تحقق یکی از دو شرط زیر تمدید سنوات دانشجو امکانپذیر نخواهد بود. ۱- طرح پیشنهاده رساله دانشجو در گروه آموزشی در بازه سنوات مجاز (۸ ترم) تصویب شده باشد. ۲- دانشجو در انجام رساله دو عملکرد نامطلوب بصورت متوالی یا غیرمتوالی نداشته باشد. دانشجوی متقاضی تمدید سنوات موظف است قبل از انتخاب واحد نیمسال نهم و دهم درخواست خود را تکمیل نموده و به دانشکده تحویل نماید. درخواست تمدید سنوات دانشجویان در صورت موافقت در شورای دانشکده جهت درج در کارنامه دانشجو به مدیریت امور آموزشی ارسال می‌گردد و نیازی به ارسال به مدیریت تحصیلات تکمیلی و یا کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه نیست. تمدید سنوات دانشجویان دکتری در ترم ۹ و ۱۰ منوط به تکمیل فرم گزارش پیشرفت تحصیلی توسط دانشجو، تایید استاد راهنمای اول دانشجو و تصویب شورای گروه و دانشکده است.

ماده ۴۰. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند و درس مذکور مجددا در دانشگاه ارائه نشود، می‌تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریزنمرات ثبت می‌شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۴۰ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۲. تعداد واحدهای انتخابی دانشجویان دکتری در دوره آموزشی حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد برای هر نیمسال تحصیلی است و دوره آموزشی آنان بایستی حداکثر در سه نیمسال تحصیلی به پایان برسد.

ماده ۴۱. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه‌نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است.

تبصره ۱. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است صرفا یکبار در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

دکتر غلامرضا حجتی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

تبصره ۲. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال "با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی" به وی فرصت داده می‌شود تا مجددا با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس هایی که در آنها نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را حداقل به ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۴۱ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۲. نمره ملاک دانشگاه در آزمون‌های معتبر زبان خارجی و با رعایت مفاد شیوه‌نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی ابلاغی وزارت به شرح جدول زیر است:

ردیف	نام آزمون	حدنصاب
۱	TOEFL (IBT)	۶۰
۲	TOEFL (PBT)	۴۸۰
۳	IELTS	۵
۴	TOLIMO	۴۸۰
۵	MSRT	۵۰
۶	آزمون زبان دانشگاه های سطح ۱	۵۰

ماده ۴۲. "تغییر رشته" یا "انتقال" یا "تغییر گرایش" دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

الحاقی ۱ به ماده ۴۲ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۱. در صورت ضرورت دانشجوی دکتری می‌تواند به تشخیص گروه و دانشکده حداکثر ۶ واحد درسی را در دانشگاه‌های سطح ۱ به عنوان مهمان بگذراند.

ماده ۴۳. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاده (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی‌شود.

ماده ۴۴. تصویب پیشنهاده رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می‌کند.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

تبصره ۲. دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو بپذیرد و نمره آن را بر اساس ضوابط مندرج در شیوه نامه اجرایی موضوع ماده ۵۱ این آیین‌نامه ثبت نماید:

- در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه های معتبر بین‌المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین‌المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی و تا پیش از زمان آزمون جامع

الحاقی ۱ به ماده ۴۴ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۳. تبصره ۲ ماده ۴۴ به عنوان عنوان جانشین آزمون جامع در دانشگاه تبریز **مورد پذیرش قرار نگرفت.** مراحل ارزیابی جامع در دانشگاه تبریز به شرح زیر است:

۱- برای برگزاری ارزیابی جامع لازم است دانشجو درخواست کتبی خود مبنی بر آمادگی شرکت در ارزیابی جامع را به استاد راهنما تحویل دهد. استاد راهنما بایستی ۲ یا ۳ ماده درسی امتحانی را تعیین و به شورای گروه جهت تصویب پیشنهاد نماید.

۲- آزمون در دو مرحله کتبی و شفاهی انجام می شود. در مرحله کتبی حداقل نمره قابل‌قبول برای هر ماده امتحانی ۱۴ و میانگین آزمون کتبی حداقل ۱۵ می‌باشد. دانشجو در صورت احراز نمره میانگین ۱۵ از امتحان کتبی مجاز به امتحان شفاهی خواهد بود. میانگین نمره کتبی و شفاهی نباید از ۱۶ کمتر باشد.

۳- درصورتیکه دانشجو در آزمون کتبی نمره میانگین ۱۵ را احراز ننماید در ارزیابی جامع مردود محسوب می‌شود و در این حالت مدیریت محترم امور آموزشی دانشگاه بدون درج نمره مردودی، صرفاً کد مردودی را در کارنامه دانشجوی مردود شده در ارزیابی جامع درج می‌نماید.

۴- کمیته ارزیابی جامع متشکل از حداقل ۴ نفر عضو هیات علمی با حداقل مرتبه استادیاری و ۲ سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی به انتخاب شورای گروه است. استاد راهنما می‌تواند عضو کمیته ارزیابی جامع باشد. برای هر درس حداکثر دو طراح سوال با نظر شورای دانشکده در نظر گرفته می‌شود.

۵- ارزیابی جامع دانشجویان دوره دکتری طبق تقویم آموزشی از شروع نیمسال تحصیلی تا یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان ترم آن نیمسال توسط گروه آموزشی و پس از طی مراحل اداری در پژوهشکده/دانشکده برگزار می‌شود. همچنین از هر دانشجو در هر نیمسال صرفاً یک‌بار امکان اخذ ارزیابی جامع وجود دارد.

۶- دانشجو در هر نیمسال تحصیلی که ارزیابی جامع را انتخاب واحد نموده است بایستی در همان نیمسال تحصیلی در ارزیابی جامع شرکت نماید و نمره آن حداکثر یک ماه پس از برگزاری آزمون به مدیریت امور آموزشی جهت ثبت نمره ارسال گردد. پژوهشکده/دانشکده ها از تعریف دروسی نظیر آمادگی برای ارزیابی جامع خودداری نمایند. عدم شرکت دانشجو در ارزیابی جامع به دلایل غیرموجه (تشخیص موجه بودن بر عهده شورای دانشکده است) بمنزله مردودی در ارزیابی جامع است. در شرایط خاص و با تایید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مبنی بر موجه بودن عدم شرکت دانشجو، درس ارزیابی جامع می تواند فقط یک نیمسال ناتمام اعلام شود. نمره درس ارزیابی جامع باید تا پایان نیمسال بعد ثبت گردد. درغیر اینصورت نتیجه مردودی در کارنامه دانشجو برای درس ارزیابی جامع درج خواهد شد. شایان ذکر است مادامی که دانشجو درس ارزیابی جامع را با موفقیت نگذرانده است و یا نمره درس ناتمام است دانشجو باید در نیمسال بعد دوباره درس ارزیابی جامع را انتخاب واحد نماید.

۷- انتخاب درس ارزیابی جامع در بازه سنوات مجاز (۸ ترم) امکانپذیر است و در صورت عدم موفقیت دانشجو در این بازه امکان تمدید سنوات دانشجو وجود ندارد و دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

الحاقی ۲ به ماده ۴۴ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۴. دانشجو موظف است از نیمسال دوم تحصیلی بر روی موضوعی که توسط استاد راهنما برای او مشخص شده مطالعه کرده و طرح پیشنهاده رساله خود را تهیه کند. دانشجو موظف است پس از قبولی در ارزیابی جامع (در سنوات مجاز تحصیلی)، طرح پیشنهاده رساله را در گروه آموزشی به تصویب برساند. برای تصویب در گروه الصاق گزارش پیشینه پژوهش سامانه همانندجو الزامی است. گروه موظف است کمیته داوران متشکل از اساتید راهنما، اساتید مشاور (در صورت وجود) و حداقل دو نفر از اعضای هیات علمی متخصص در آن زمینه با حداقل مرتبه علمی استادیار و ۲ سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی را برای ارزیابی طرح پیشنهاده رساله تعیین نماید. گروه موظف است حداکثر تا یک ماه پس از دریافت درخواست، جلسه بررسی طرح پیشنهاده رساله را تشکیل و موضوع رساله را تصویب یا نظرات اصلاحی خود را ارائه نماید و دانشجو نسبت به اعمال نظرات مزبور اقدام نموده و طرح پیشنهاده رساله را تکمیل نماید. گروه آموزشی پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله موضوع را جهت تصویب و طی مراحل بعدی به شورای دانشکده ارسال نماید.
الحاقی ۳ به ماده ۴۴ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۵. پس از قبولی در ارزیابی جامع، دانشجو موظف است در نیمسال‌های تحصیلی آتی واحد رساله را انتخاب نماید و گزارش کتبی پیشرفت کار پژوهشی خود را به استاد راهنمای اول تحویل نماید. عملکرد دانشجو در تدوین طرح پیشنهاده رساله و یا انجام رساله توسط استاد راهنمای اول رساله در پایان هر نیمسال تحصیلی به صورت قبول یا عدم قبول در کارنامه وی ثبت می‌شود. در صورت کسب ۲ عملکرد عدم قبول در واحد رساله بصورت متوالی یا غیرمتوالی دانشجو از تمدید سنوات ترم نهم به بعد محروم می‌شود.

ماده ۴۵. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تائید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/ استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تائید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان پذیر است.

الحاقی ۱ به ماده ۴۵ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
تبصره ۱. ۱- مسؤولیت راهنمایی دانشجو از بدو ورود بر عهده‌ی استاد راهنمای اول است. ۲- در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید شورای گروه، مسؤولیت راهنمایی رساله‌ی دانشجو را دو استاد راهنما به طور مشترک، عهده‌دار می‌شوند.

دکتر غلامرضا حق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

الحاقی ۲ به ماده ۴۵ (شرایط استاد راهنما و مشاور و داور) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ دانشگاه تبریز

تبصره ۲. شرایط لازم برای راهنمایی، مشاوره و داوری رساله دانشجویان دکتری تخصصی مطابق جدول ذیل است:

دوره	شرایط / سمت	شرایط مصوب
دکتری	شرایط استاد راهنما	استاد راهنمای اول و دوم رساله دکتری باید دارای تمام شرایط زیر باشد: ۱- دارای مدرک دکتری (Ph.D.) متناسب با گرایش مربوطه باشد. ۲- حداقل دو پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد را بصورت مستقل راهنمایی و به اتمام رسانده باشد. ۳- حداقل یک مقاله در یکی از مجله‌های معتبر علمی و پژوهشی (با نمایه‌ی معتبر)، در طول یک سال گذشته چاپ نموده باشد.
		۱- استاد راهنمای دوم در صورت درخواست استاد راهنمای اول از افراد حائز شرایط راهنمایی از داخل دانشگاه و یا همکاران هیأت علمی بازنشسته و در صورت ضرورت از دانشگاه‌های برتر وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در شرایط استثنایی از سایر دانشگاه‌های وزارتین فوق‌الذکر با تصویب شورای گروه، دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین خواهد شد. ۲- سهم استاد راهنمای خارج دانشگاه در راهنمایی رساله حداکثر ۴۰درصد می‌تواند باشد. ۳- استاد راهنمای دوم می‌تواند دارای تخصص جانبی مرتبط با موضوع مورد پژوهش رساله باشد. در این موارد نیز شورای گروه مسئول رسیدگی به میزان ارتباط موضوع رساله با تخصص استاد راهنمای دوم خواهد بود.
	شرایط استاد مشاور	۱- اعضای هیئت علمی دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تائید گروه آموزشی از بدو استخدام می توانند مشاور رساله دکتری باشند. ۲- متخصصان غیرهیات علمی برای مشاوره رساله‌های دکتری باید دارای حداقل مدرک دکتری تخصصی باشند و در این حالت بایستی شورای تحصیلات تکمیلی موسسه صلاحیت استاد مشاور را تایید نماید. ۳- پژوهشگران پسادکتری دانشگاه‌های دولتی و یا دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور. ۴- در صورت انتخاب استاد مشاور از سایر مؤسسات و دانشگاه‌های غیردولتی ارائه دلایل توجیهی قابل‌قبول از طرف استاد راهنما همراه با بیوگرافی علمی استاد مشاور و تأیید شورای گروه، دانشکده و دانشگاه الزامی است.
	شرایط داور	۱- داور رساله دکتری لازم است دارای دو سال سابقه فعالیت آموزشی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و اتمام راهنمایی حداقل دو پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد باشد. اعضای هیأت علمی که قبلاً رساله دکتری راهنمایی نموده‌اند و یا مشاور رساله‌های دکتری بوده‌اند در اولویت انتخاب به‌عنوان داور خواهند بود. ۲- داور داخلی باید عضو هیأت علمی در رشته مربوط با درجه حداقل استادیاری و داور خارج از دانشگاه تبریز باید عضو هیأت علمی در رشته مربوط با درجه حداقل دانشیاری باشد. ۳- برای داوری هر رساله دکتری باید حداقل یک داور خارجی انتخاب شده باشد. ۳- تعیین استادان داور داخلی و خارجی رساله‌های دکتری با نظر شورای گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و یا شورای پژوهشی پژوهشکده انجام خواهد شد.

دکتر غلامرضا جمی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

الحاقی ۳ به ماده ۴۵ (شرایط داور) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ دانشگاه تبریز

تبصره ۳. حداقل و حداکثر تعداد اساتید راهنما، مشاور و هیأت داوران رساله دانشجویان دکتری طبق جدول ذیل است:

دوره	تعداد استاد راهنما		تعداد استاد مشاور		تعداد کل کمیته هدایت رساله		ترکیب هیأت داوران
	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	حداقل	حداکثر	
دکتری	۱	۲	۰	۲	۱	۴	الف) ترکیب هیأت داوران عبارتست از کمیته هدایت + ۳ نفر عضو هیأت علمی در رشته مربوط با درجه حداقل استادیاری و راهنمایی حداقل دو پایان نامه کارشناسی‌ارشد دفاع شده به پیشنهاد استاد راهنما و با تصویب شورای گروه و شورای دانشکده یا پژوهشکده که باید حداقل یک نفر از آنان با درجه حداقل دانشیار و از مؤسسه‌های خارج از دانشگاه تبریز مجری باشد. ب) حضور مدیر گروه بدون حق رأی و نمره (به‌جز در مواردی که به لحاظ تخصصی به‌عنوان داور جلسه انتخاب شده باشد) در جلسه دفاع الزامی است. ج) کمیته هدایت رساله در ارزیابی رساله در مجموع یک رای خواهند داشت. د) مدیریت زمان مربوط به دفاع از رساله دکتری از روز دریافت درخواست مجوز دفاع تا تعیین هیات داوران و تصویب هیات داوران بر عهده مدیر گروه است.

ماده ۴۶. دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه‌های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۴۷. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تائید استاد/ استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. محدوده شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

تبصره ۲. در تعیین شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده، با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تایید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تایید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

بین‌المللی ثبت اختراع معتبر مورد تایید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می‌تواند مواردی همچون نظریه‌پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب ساز و کار پیش‌بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید.

تبصره ۳. اخذ کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۴۷ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۴.

۱- دانشجوی دکتری تخصصی حداقل ۶ ماه بعد از تصویب پروپوزال در گروه آموزشی مربوطه می‌تواند از رساله خود در صورت احراز شرایط دفاع نماید.

۲- آخرین تاریخ دفاع دانشجویان از رساله دکتری در نیمسال‌های دوم تا ۲۰ شهریور و در نیمسالهای اول تا ۲۰ بهمن هر سال تعیین است.

۳- شرایط لازم برای صدور مجوز دفاع:

۳-۱- تأیید کیفیت علمی و صحت مطالب رساله از طرف استاد یا اساتید راهنما

۳-۲- گذراندن کلیه واحدهای درسی با حداقل میانگین کل ۱۶

۳-۳- گواهی مبنی بر قبولی در ارزیابی جامع

۳-۴- چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تایید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین‌المللی معتبر مورد تایید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین‌المللی ثبت اختراع معتبر مورد تایید دانشگاه.

۳-۴-۱- مقاله علمی پژوهشی نمایه شده بین‌المللی معتبر باید در مجلات ISC با رتبه Q1 یا Q2، یا مجلات JCR با رتبه Q1 یا Q2 یا Q3 یا Q4، یا مجلات Scopus با رتبه Q1 یا Q2 یا Q3 یا Q4، چاپ شده باشد.

۳-۴-۲- استفاده از مواردی همچون نظریه‌پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور به عنوان جایگزین مقاله دوم نیازمند تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به صورت موردی است.

۳-۴-۳- نویسندگان تمامی مقالات لازم برای دفاع از رساله دانشجویان دوره دکتری تخصصی فقط می‌توانند متشکل از خود دانشجو، اساتید کمیته هدایت رساله و استاد فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت (در صورت اعزام دانشجو به فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت) باشند.

۳-۴-۴- ذکر فقط نام دانشگاه تبریز به عنوان وابستگی دانشجو الزامی است.

۳-۴-۵- در تمامی مقالات مستخرج از رساله رعایت ترتیب اسامی (بترتیب اسم دانشجو، استاد(ان) راهنما و استاد(ان) مشاور) الزامی است.

۳-۵- احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه‌نامه ابلاغی وزارت تا قبل از ارزیابی جامع

۳-۶- کلیه دانشجویان ملزم هستند قبل از مراجعه به کارشناس دانشکده با واحد مالی و نظارت بر شهریه دانشگاه تسویه‌حساب مالی نمایند.

۳-۷- گواهی پروپوزال‌های ثبت‌شده در ایرانداک که توسط مسئول مربوطه در دانشکده تأیید شده باشد.

۳-۸- گواهی پروپوزال‌های ثبت‌شده در سامانه همانندجو و الصاق گزارش پیشینه پژوهش.

۳-۹- تحویل یک نسخه رساله نهایی صحافی نشده که مطابق فرمت مصوب دانشگاه تهیه شده باشد.

۴- تاریخ دفاع دست‌کم باید ۷ روز بعد از اخذ مجوز از تحصیلات تکمیلی دانشکده باشد.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

ماده ۴۸. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)
- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تایید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می‌باشد. هئیت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف نماید.

تبصره ۳. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

الحاقی ۱ به ماده ۴۸ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز

تبصره ۳. معیارهای ارزشیابی رساله دکتری طبق جدول زیر است.

ردیف	معیارهای ارزشیابی	حداکثر نمره
۱	محتوا و سطح علمی رساله	۱۴
۲	نحوه تنظیم، تدوین و نگارش رساله	۳
۳	نحوه ارائه پایان‌نامه و پاسخ به سؤالات	۲
۴	بدیع بودن و نوآوری و یا ساخت دستگاه	۱
جمع	نمره رساله	۲۰

ماده ۴۹. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۵۰. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد، با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

الحاقی ۱ به ماده ۵۰ (فرم اصالت رساله) مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ دانشگاه تبریز

تبصره ۲. دانشجوی دکتری باید فرم تعهدنامه اصالت رساله را پس از تکمیل و امضا به ابتدای رساله الصاق نماید.

دکتر غلامرضا محقق
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

ماده ۵۱. دانشگاه‌هایی که همزمان دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل می‌باشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ نسبت به تدوین شیوه‌نامه اجرایی آیین نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۱. دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه فرهنگیان موظف می‌باشند شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۲. دانشگاه‌هایی که دارای هیئت امناء و هیئت ممیزه مستقل به طور توامان نمی باشند از شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین‌نامه تبعیت می‌نمایند.

تبصره ۳. رعایت کلیه مواد و تبصره‌های این آیین‌نامه در شیوه‌نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴. دانشگاه موظف هستند این آیین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی مورد بهره‌برداری برای آن را از طریق درگاه‌های اطلاع‌رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضای هئیت علمی دانشگاه برساند.

تبصره ۵. در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه‌نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، آخرین شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه‌نامه تدوین شده برای ورودی‌های سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مطابق مواد این آیین‌نامه) ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۶. برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه‌نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.

ماده ۵۲. مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۵۳. این آیین‌نامه و تبصره‌های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم الاجرا است. مواردی که در شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه‌ها مطابق با این آیین‌نامه تنظیم می‌شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم الاجرا است. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره خود عمل می‌شود.

ماده ۵۴. این آیین‌نامه با یک مقدمه، ۵۴ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی رسید و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لغو و بلااثر است.

دکتر غلامرضا جمالی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

پیوست شماره ۱ آیین‌نامه

(تعاریف)

۱. **وزارت:** منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲. **شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی:** منظور شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت است.

۳. **دانشگاه:** منظور هر یک از دانشگاه ها و موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی‌ربط که مجری دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی‌ارشد و دکتری تخصصی هستند.

۴. **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.

۵. **مدرس:** عضو هئیت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می‌شود.

۶. **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.

۷. **دانش آموخته:** فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.

۸. **حضوری:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.

۹. **غیر حضوری:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه ، فعالیت‌های تحصیلی دارد.

۱۰. **نیمه حضوری:** شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می‌رسد.

۱۱. **شهریه پرداز:** منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه ها است.

۱۲. **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.

۱۳. **بازه تابستانی:** بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است

۱۴. **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی است.

۱۵. **واحد درسی:** ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تعیین می‌شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی اجرا می‌شود.

۱۶. **درس جبرانی:** درسی است که با تایید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته‌های غیرمرتبط وارد دوره شده‌اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.

۱۷. **مشروطی:** وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.

دکتر غلامرضا جمالی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

۱۸. **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.

۱۹. **گرایش تحصیلی:** به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.

۲۰. **کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (درنظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی) به آن وارد می‌شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آیند.

۲۱. **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد می شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آید.

۲۲. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می‌آید.

۲۳. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۲۴. **کارشناسی‌ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۵. **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی‌ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۶. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته‌بندی می‌شود.

۲۷. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۸. **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.

۲۹. **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.

الحاقی به تعریف ۲۹ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۸ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تبریز
در دانشگاه تبریز تصمیم‌گیری در حوزه مسائل تحصیلات تکمیلی و کلیه مسائل مرتبط با بخش‌های ب و ج آیین نامه یکپارچه بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

۳۰. **شیوه آموزشی- پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی‌ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه و یا رساله می‌شود.

دکتر غلامرضا جمی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز

۳۱. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی‌ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیرحضوری تحصیل می‌کند.

۳۲. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.

۳۳. **راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.

۳۴. **پایان‌نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی‌ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.

۳۵. **رساله:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.

۳۶. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان‌نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۷. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان‌نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۸. **هیئت داوران:** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان‌نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی‌ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.

۳۹. **دانشگاه جامع و معین دولتی استان موضوع آئین نامه مذکور:** آذربایجان شرقی (دانشگاه تبریز)، آذربایجان غربی (دانشگاه ارومیه)، اردبیل (دانشگاه محقق اردبیلی)، اصفهان (دانشگاه اصفهان)، البرز (دانشگاه خوارزمی)، ایلام (دانشگاه ایلام)، بوشهر (دانشگاه خلیج فارس)، تهران (دانشگاه تهران)، چهارمحال و بختیاری (دانشگاه شهرکرد)، خراسان جنوبی (دانشگاه بیرجند)، خراسان شمالی (دانشگاه بجنورد)، خراسان رضوی (دانشگاه فردوسی مشهد)، خوزستان (دانشگاه شهید چمران اهواز)، زنجان (دانشگاه زنجان)، سمنان (دانشگاه سمنان)، سیستان و بلوچستان (دانشگاه سیستان و بلوچستان)، فارس(دانشگاه شیراز)، قزوین (دانشگاه امام خمینی(ره) قزوین)، قم (دانشگاه قم)، کردستان (دانشگاه کردستان)، کرمان (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، کرمانشاه (دانشگاه رازی)، کهگیلویه و بویراحمد (دانشگاه یاسوج)، گلستان (دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان)، گیلان (دانشگاه گیلان)، لرستان (دانشگاه لرستان)، مازندران (دانشگاه مازندران)، مرکزی (دانشگاه اراک)، هرمزگان (دانشگاه هرمزگان)، همدان (دانشگاه بوعلی سینا)، یزد (دانشگاه یزد)

۴۰. **هزینه‌های رفاهی:** منظور تسهیلات و امکانات غیرآموزشی مانند کمک هزینه‌های خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه‌ای به دانشجو تخصیص می‌یابد.

دکتر غلامرضا جمی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی
دانشگاه تبریز